

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22318 - Intervenció Socioeducativa en l'Oci / 50
Titulació	Grau d'Educació Social - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Mariano Ramón Sbert Balaguer m.sbert@uib.cat	09:00	10:00	Dilluns	01/09/2018	31/01/2019	B001 / Edifici Guillem Cifre de Colonya Confirmar assistència a m.sbert@uib.cat
	10:30	11:30	Dimarts	01/02/2019	31/05/2019	B001 / Edifici Guillem Cifre de Colonya Confirmar assistència a m.sbert@uib.cat
	09:00	10:00	Dimarts	01/06/2019	31/07/2019	B001 / Edifici Guillem Cifre de Colonya Confirmar assistència a m.sbert@uib.cat

Contextualització

L'Oci constitueix una realitat social que presenta una gran i creixent quantitat de dimensions pedagògiques i de possibles formes d'intervenció educativa. Aquestes dimensions i formes d'intervenció constitueixen l'objectiu d'aquesta assignatura.

Més enllà de les necessàries qüestions introductòries de tipus conceptual, històric i sociològic sobre el temps lliure, es presentarà la gènesi de la pedagogia de l'oci, així com algunes consideracions generals sobre el seu sentit, els seus principis i finalitats.

Guia docent

A un nivell més pràctic o tècnic, també es tractaran aspectes relatius a la intervenció educativa a les situacions concretes del temps lliure i es destinarà una gran part del curs a analitzar els diferents àmbits que configuren la pedagogia de l'oci.

Requisits

No hi ha requisits

Competències

Específiques

- * Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa (CE1) .
- * Gestionar estructures, processos i programes de participació i acció comunitària (CE5) .
- * Dissenyar, organitzar, gestionar i avaluar programes, projectes i serveis socioeducatius en els àmbits de l'educació familiar i el desenvolupament comunitari; la integració social; l'animació i la gestió cultural; de la infància i joventut, així com de les persones adultes (CE8) .

Genèriques

- * Habilitats per a potenciar les relacions interpersonals i entre grups (CT10) .
- * Compromís ètic amb les persones, les institucions i la pràctica professional (CT15) .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Mòdul 1. Oci i temps lliure. Bases històriques i conceptuals

Tema 1. Conceptualització d'oci i temps lliure

Tema 2. Evolució històrico-social del concepte de lleure i l'oci

Mòdul 2. La pedagogia de l'oci

Tema 3. Formació i desenvolupament de la Pedagogia de l'oci

Tema 4. Objecte de la Pedagogia de l'oci i models generals de la intervenció educativa en el temps lliure

Mòdul 3. Col·lectius i àmbits d'intervenció sobre l'oci

Tema 5. Intervenció sobre l'oci en la infància i l'adolescència

Tema 6. Intervenció sobre l'oci en altres col·lectius

Guia docent

Mòdul 4. La intervenció educativa en el temps lliure

Tema 7. La figura del educador social en l'oci

Tema 8. Disseny de programes, projectes i activitats d'educació en el temps lliure

Metodologia docent

L'assignatura es cursa en modalitat on line d'acord amb les orientacions que s'assenyalen tot seguit:

- 1 Assabenteu-vos del calendari de l'assignatura. Per això cal que mireu el Pla de treball o Cronograma on s'assenyalen les dates de lliurament al professor de les activitats d'avaluació. També les trobareu a l'opció 'Calendari' de l'aula virtual.
- 2 El desenvolupament de cada tema el trobareu a l'opció 'Temes' de l'aula virtual. Cada tema s'iniciarà amb un missatge amb una petita introducció del tema i les activitats pràctiques a realitzar. Us recomanem que llegiu, primer de tot, la introducció i els objectius. Abans de començar-lo a estudiar assabenteu-vos de les activitats d'avaluació que el professor us proposa: són activitats que haureu de lliurar per tal de ser avaluats.
- 3 Tingueu present que en el desenvolupament del tema hi ha propostes d'activitats que tenen una funcionalitat normativa; és a dir: mitjançant el seu desenvolupament l'alumnat podrà adquirir coneixements d'acord amb els objectius del tema.
- 4 Desenvolupar les activitats d'avaluació i, d'acord amb el calendari de l'assignatura, lliurar-les al professor. És molt important seguir les indicacions del calendari; l'alumnat que per qualsevol circumstància no pugui lliurar les activitats d'avaluació a les dates assenyalades en el calendari ho ha de comunicar al professor.
- 5 Si voleu plantejar alguna cosa sobre el tema que treballem a tot l'alumnat que segueix el curs cal emprar l'opció 'Fòrum' de l'aula virtual.
- 6 Si voleu contactar amb el professor heu de fer servir el fòrum individualitzat per a tutories
- 7 Al llarg del curs el professor proposarà la realització de fòrums; és important participar-hi.
- 8 Recordau que el professor està a la disposició de l'alumnat per a qualsevol aclariment sobre el contingut de l'assignatura

Activitats de treball presencial (0,12 crèdits, 3 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Finalitat: comprovar el grau d'adquisició dels coneixements per part de l'alumnat i validar les activitats d'avaluació contínua. Metodologia: Combinarà les preguntes de desenvolupament amb exercicis relacionats amb les activitats realitzades.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (5,88 crèdits, 147 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi dels continguts de l'assignatura	Finalitat: apropament als fonaments teòrics i l'aplicació pràctica de la planificació de la intervenció en el camp de l'educació social. Metodologia: A través de l'estudi i reflexió crítica individuals a partir dels materials posats a l'abast de l'alumnat a l'aula virtual i dels documents bàsics de referència. Seguint l'índex del contingut del tema, l'alumnat ha d'estudiar cada un dels punts dels continguts. El professor està a la disposició de l'alumnat per a qualsevol aclariment sobre el contingut de l'assignatura. El desenvolupament de cada tema es troba a l'aula virtual. Es recomana que es faci un lectura, primer de tot, de la introducció i dels objectius. Abans de començar a estudiar cal llegir les activitats d'avaluació que el professor us proposa: algunes d'elles s'han de lliurar per tal de ser avaluats.	60
Estudi i treball autònom individual	Activitats pràctiques	Finalitat: reflexionar i resoldre activitats a partir dels continguts de la matèria. Metodologia: De manera individual, els estudiants treballaran en activitats pràctiques. Aquestes activitats estaran directament relacionades amb els temes que es treballen als continguts teòrics, posant en relleu, l'aplicació en determinades situacions i exercicis aquests continguts del tema. Hi ha activitats d'autoaprenentatge i d'altres que s'han de lliurar al professor, a través de l'aula virtual. Es recomana lliurar les activitats a l'espai proposat en format "pdf" i posant el nom i el llinatge en el nom de l'arxiu ("nom_llinatge_núm. del tema.pdf"). Així mateix en la primera pàgina del treball ha de figurar el nom complet de l'alumne. El professorat revisarà les activitats i si és el cas en farà comentaris.	73
Estudi i treball autònom individual o en grup	Participació a debats i aportacions a l'aula virtual	Finalitat: Aprofundir amb l'aprenentatge i compartir els coneixements adquirits. Metodologia: Participar a debats entre iguals a partir de temes proposats pels alumnes o pel professor. Aportar i suggerir recursos trobats en els processos d'aprenentatge	14

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.

D'altra banda, l'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (Article 34) es penalitzaran les activitats fraudulentament durant el procés d'avaluació de l'assignatura; en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis de l'alumnat (plagi d'altres treballs, copiar i enganxar parts de contingut extret de la Xarxa en un treball sense citar les fonts, copiar treballs d'Internet i entregar-los com a propis, etc.). Concórrer en un frau d'aquest tipus pot arribar a suposar, en funció de la gravetat del fet, l'automàtica qualificació de "suspens" (0,0) a la convocatòria anual.

Guia docent

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Finalitat: comprovar el grau d'adquisició dels coneixements per part de l'alumnat i validar les activitats d'avaluació contínua. Metodologia: Combinarà les preguntes de desenvolupament amb exercicis relacionats amb les activitats realitzades.
Criteris d'avaluació	Es valorarà la comprensió dels continguts teòrics desenvolupats al llarg del curs així como l'assoliment de la capacitat d'anàlisi i valoració crítica dels projectes d'intervenció sobre l'oci.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Activitats pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Finalitat: reflexionar i resoldre activitats a partir dels continguts de la matèria. Metodologia: De manera individual, els estudiants treballaran en activitats pràctiques. Aquestes activitats estaran directament relacionades amb els temes que es treballen als continguts teòrics, posant en relleu, l'aplicació en determinades situacions i exercicis aquests continguts del tema. Hi ha activitats d'autoaprenentatge i d'altres que s'han de lliurar al professor, a través de l'aula virtual. Es recomana lliurar les activitats a l'espai proposat en format "pdf" i posant el nom i el llinatge en el nom de l'arxiu ("nom_llinatge_núm. del tema.pdf"). Així mateix en la primera pàgina del treball ha de figurar el nom complet de l'alumne. El professorat revisarà les activitats i si és el cas en farà comentaris.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la correcta execució de les activitats que es proposin i la demostració del grau d'adquisició dels coneixements i l'assoliment de les competències pròpies de l'assignatura. Es valorarà, entre d'altres, la realització de lectures, la cerca de documentació complementària, l'aportació d'idees, la capacitat de relacionar continguts teòrics i pràctics i la capacitat de relacionar els aprenentatges fets amb el seu futur desenvolupament professional com a EDS

Percentatge de la qualificació final: 35%

Participació a debats i aportacions a l'aula virtual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Finalitat: Aprofundir amb l'aprenentatge i compartir els coneixements adquirits. Metodologia: Participar a debats entre iguals a partir de temes proposats pels alumnes o pel professor. Aportar i suggerir recursos trobats en els processos d'aprenentatge
Criteris d'avaluació	S'avaluarà el grau de participació en els distints foros oberts per part del professor al voltant de diferents qüestions relacionades amb la intervenció sobre l'oci. La participació activa en aquests debats conjunts a través

Guia docent

de la plataforma virtual de l'assignatura es valoraran positivament en funció de la qualitat de les aportacions realitzades per l'alumnat

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A principi de curs es penjaran les principals lectures de referència a l'aula virtual de l'assignatura. El professor informará de qualsevol canvi en les referències bibliogràfiques incloses dintre de cadascun dels temes desenvolupats, així com de la importància relativa d'aquestes.

Bibliografia bàsica

- CALVO, A. M. (1997). "Animación sociocultural en la infancia. La educación en el tiempo libre. En J. Trilla, Animación Sociocultural. Teorías, Programas y Ámbitos, Barcelona, Ariel, pp. 211-221.
- CUENCA, M. Ocio humanista, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000.
- CUENCA, M., Pedagogía del ocio: modelos y propuestas. Bilbao, Universidad de Deusto, 2004.
- CUENCA, M. (coord.), Aproximación multidisciplinar a los estudios de ocio. Bilbao, Universidad de Deusto, 2006.
- CUENCA, M., BAYÓN, F. y MADARIAGA, A Educación y ocio en Vitoria-Gasteiz. Ayuntamiento de Vitoria. Vitoria, 2012.
- GÓMEZ, A. P. (2015). Actividades de educación en el tiempo libre infantil y juvenil: Proyectos educativos de ocio. Ideaspropias Editorial SL.
- FRANCH, J.; MARTINELL, A., Animar un proyecto de educación social. La intervención en el tiempo libre. Barcelona, Ed. Paidós, 1994.
- MUNNÉ, F., & Codina, N. (1996). Psicología Social del ocio y el tiempo libre. Álvaro, JL; Garrido, A.; Torregrosa, JR Psicología Social Aplicada. Madrid: McGraw-Hill.
- PUIG, J., TRILLA, J., Pedagogia del ocio, Barcelona, Ed. Laertes, 1996.
- TONUCCI, F., La ciutat dels infants. Barcelona, Ed. Barcanova, 1997. (En castellà, Ed. German Sánchez Ruy Pérez).
- TRILLA, J., Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa. Barcelona, Ed. Anthropos, 1993.
- TRILLA, J., La educación fuera de la escuela. Barcelona, Ed. Ariel, 1.996.
- TRILLA, J., GARCÍA, I., "Infància, temps lliure organitzat i participació social", a AA.VV., La infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002. Vol. 3, Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2002, pàgs. 13-148.
- TRILLA, J., GARCÍA, I., "Infancia y tiempo libre organizado", a Gómez Granell, C., García Milà, M., Ripoll-Millet, A., Panchon, C. (coords.), Infancia y familias: realidades y tendencias. Barcelona, Ed. Ariel, 2004, pàgs. 153-174.
- TRILLA, J., RIOS, O., "Les activitats extraescolars: diferències i desigualtats", a AA.VV., Infància, famílies i canvi social a Catalunya, Informe 2004. Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2005, pàgs. 294-344.

Bibliografia complementària

- ANTON, S. (2005): Parques temáticos. Más allá del ocio, Editorial Ariel, Barcelona.
- BORJA, M., Las ludotecas : instituciones de juego. Barcelona, Octaedro, 2000.
- CABEZA, M. C., & Prat, A. G. (2012). Ocio experiencial: antecedentes y características. Arbor, 188(754), 265-281
- CALVO, A., La animación sociocultural. Una estrategia educativa para la participación. Madrid, Alianza Editorial, 2002.

Guia docent

- CARMONA, M. P., Hernández, C. R., Rosario, I., & Fernández, V. L. (2015). La relación entre el tiempo no estructurado, el ocio y las funciones cognitivas en personas mayores. *European Journal of Education and Psychology*, 8(2), 60-67.
- CORVALÁN, J. (2012). El ocio y tiempo libre en la sociedad actual. *Contribuciones a las Ciencias Sociales*, (2012-07).
- CORVALÁN, J. L. M. (2012). Proceso de Planificación para la Elaboración de Programas. *Contribuciones a las Ciencias Sociales*, (2012-07).
- DEL TORO Alonso, V. (2013). El Juego como herramienta educativa del Educador Social en actividades de Animación Sociocultural y de Ocio y Tiempo libre con niños con Discapacidad. *Revista de educación social*, 16
- FEIXA, C., GONZÁLEZ, I., MARTÍNEZ, R., PORZIO, L., "Identitats culturals i estils de vida" a AA.VV., *La infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002*. Vol. 3, Barcelona, Institut d'Infància i Món Urbà, 2002, pàgs. 325-474.
- FRANCH, J., *El lleure com a projecte*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1.985.
- HILA, C., & Belén, A. (2015). Reescalament de les polítiques de joventut a Barcelona i Milà: oportunitat o risc?. *Revista Catalana de Sociologia*, 2015, vol. Desembre 2015, num. 30, p. 47-54.
- LORENTE, S; MARTIN, J.M. (2005): *Infancia, juventud e internet: nociones básica y principios para su buen uso*, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, Madrid.
- MOSCOSO Sánchez, D., Sánchez García, R., Martín Rodríguez, M., & Pedrajas Sanz, N. (2015). ¿ Qué significa ser activo en una sociedad sedentaria? Paradojas de los estilos de vida y el ocio en la juventud española. *EMPIRIA. Revista de Metodología de las Ciencias Sociales*, (30).
- PÉREZ DE GUZMÁN Puya, Victoria; Trujillo Herrera, Juan Francisco; (2011). *EDUCAR E INVESTIGAR DE MANERA PARTICIPATIVA: LA IMPLICACIÓN ASOCIATIVA JUVENIL EN LAS ACTIVIDADES DE OCIO Y TIEMPO LIBRE*. *Tiempo de Educar*, Julio-Diciembre, 235-256.
- PRIETO, C. (2015). Trabajo, cuidados, tiempo libre y relaciones de género en la sociedad española. *Cinca*
- PUIG, J.M. *Aprentatge Servei. Educar per a la ciutadania*. Octaedro. Barcelona, 2006
- RODRIGUEZ, E. (Coord.)(2002): *Jóvenes y videojuegos: Espacio, significación y conflictos*, Injuve, Edición electrónica.
- RODRÍGUEZ Ferrándiz, Raúl; (2011). De industrias culturales a industrias del ocio y creativas: los límites del «campo» cultural. *Comunicar*, XVIII Sin mes, 149-156.
- ROIG, A. E., Niella, M. F., Hurtado, M. J. R., & Baños, R. V. (2016). LA FORMACIÓ INICIAL DELS FUTURS AGENTS SOCIOEDUCATIUS DAVANT LA DIVERSITAT RELIGIOSA I CULTURAL. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, (3).
- STEBBINS, R., "Un estilo de vida óptimo de ocio: combinar ocio serio y casual en la búsqueda del bienestar personal", en Cuenca, M. (editor), *Ocio y desarrollo humano*, Bilbao, Universidad de Deusto, 2000, pp. 109-116.
- TONUCCI, F., *Quan els infants diuen Prou!* Barcelona, Ed. Graó, 2004. (En castellà, Ed. German Sánchez Ruipérez)
- VEBLEN, T., *Teoría de la clase ociosa*, Madrod, Alianza Editorial, 2004.